

۱۴۷۷/۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



ارزیابی معماری معاصر غرب با معماری جهان

تألیف

مهران قنبری مطلق

عضو هیات علمی و مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان

با همکاری

مهندس رضا باباخانی

دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری و عضو باشگاه پژوهشگران جوان



سرشناسه	: مطلق، مهران، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: ارزیابی معماری معاصر غرب با معماری جهان / تألیف مهران قنبری مطلق، با همکاری رضا باباخانی.
مشخصات نشر	: تهران: سیمای دانش: آذر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۴۹۰ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۲۰-۳۲۶-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: معماری جدید-- قرن ۲۰ م.
موضوع	: Architecture, Modern -- ۲۰th century
موضوع	: معماری جدید-- قرن ۲۱ م.
موضوع	: Architecture, Modern -- ۲۱st century
موضوع	: معماری-- آمریکای شمالی-- قرن ۲۰ م.
موضوع	: Architecture-- North America-- ۲۰th century
موضوع	: معماران-- قرن ۲۰ م.
موضوع	: th century ۲۰ Architects --
موضوع	: معماری-- سبک‌ها و مکاتب‌ها
موضوع	: Architecture -- Styles and schools
شناسه افزوده	: بابا، رضا
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۰ الف ۴۶ م/ ۸۰ NA۶
رده بندی دیویی	: ۷۰۴/۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۹۲۹۰۰

ارزیابی معماری معاصر غرب با معماری جهان

تألیف:	مهران قنبری مطلق - رضا باباخانی
ناشر:	انتشارات سیمای دانش
ناشر همکار:	انتشارات آذر
نوبت چاپ:	اول/ ۱۳۹۵
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
لیتوگرافی:	باختر
چاپخانه:	فرشیوه
صحافی:	روشنک
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۱۲۰-۳۲۶-۸
قیمت:	۳۵۰۰۰ تومان

کلیه حقوق این اثر برای انتشارات سیمای دانش محفوظ است.

انتشارات سیمای دانش: خیابان انقلاب - ابتدای خیابان ۱۲ فروردین
 پلاک ۳۱۸ - تلفن: ۶۶۴۶۴۷۷۹
 فروشگاه سیمای دانش: ۶۶۴۶۰۵۴۵
 انتشارات آذر: ۶۶۴۶۵۸۳۰
 کتابفروشی عصر دانش: ۶۶۴۹۳۷۰۱
 کتابفروشی پرهمام: ۶۶۴۶۸۲۳۵

تقدیم به درگاه ایزد حق که جهان را با نور معرفت و دانش خود روشنایی بخشید .

و

تقدیم به پدر و مادر مهربانی که صبر و گذشت و محبت را به ما عرضه کرده اند .

این کتاب را تقدیم میکنیم به مردی که در مقیاس جهانی همه او را باشکوه و عظمت در خاطر خود جا داده اند. مقام اعیانی و اشرافی سرلرد نورمن فاستری که در خانواده ای فقیر به دنیا آمد ، اما با پشتکار و تلاش ، عا و هنر خود ثابت کرد معماری ابزار بیان تمام هویت های بشر در بعد اجتماعی و فرهنگی و بین الملل است. بزرگ معماری ، از اولین کارهای او یعنی پل عابر پیاده لندن تا شهر سبز دبی را با رویکرد معماری سبز و پایدار محیی زیست و اکروژیک ، لمر میکنیم .

تقدیم میکنیم به نورمن فاستر ، بزرگ معمار امروزی که نتیجه حرکت و تلاش او خانه گفتمان شهر و معمار امروزماست ، کسی که توانست با آثار خود معماری همچون : یونگ جیم کیم ، برناردوگمز ، رابرت لویت ، بیار انگلس ، الکسیا لئون و بسیاری دیگر را به کاپو و گفتمان معماری سبز و پایدار امروزی کشانده و سوق دهد . پدر شک نام او در صفحه تاریخ حک شد ، اقل خواهد ماند

This book is first dedicated to Holy God, the creator of world who lit up the world with the light of knowledge and wisdom.

Hereafter, this book is dedicated to a man who is known as one of the greatest architects in memory of the history, Sir Norman Foster.

Norman Foster, by hard work, never ending effort, exemplary knowledge and creativity illustrated that architecture is a tool in expression of human idiosyncrasy in social and cultural dimensions. He is an architect whose works depict sustainable green architecture, from the pedestrian bridge in London to the Dubai green city.

This book is dedicated to a man whose effort has resulted in the ongoing dialogue in contemporary architecture in our homes and cities, a man who inspired many other great architects such as Young Jim KIM, Bernardo Gomez, Robert Lloyd, Biark Engels, Alexia and many others into green architecture.

No doubt his name will be shining in the history of architecture

پیشگفتار

تهیه و تدوین این کتاب همزمان با فعالیت های آموزشی نگارنده در محیط دانشگاهی از سال ۱۳۷۴ تا کنون بوده است.

بگونه ای که بتوان در محیط های آموزشی عالی و پژوهشی با مراجعه به آن در کمترین زمان ممکن با یک نظریه و شخصیت معماری در معماران جهان آشنا شد.

ویرایش و تکمیل بخش اطلاعات این کتاب با همکاری جناب آقای مهندس رضا باباخانی و سرکار خانم دکتر نازنین نوروزی بوده است که در صحت نگارش واژگان و اسامی معماران بیش از انتظار مرا یاری کرده اند و همچنین در پیگیری سر آن همکاری نشر دانش نیز بهرمند گشته ایم که مستلزم تشکر است.

بنا به زمان طولانی طی شده و تریه و تالیف این کتاب که نیازمند جمع آوری اطلاعات بوده لذا یاری دانشجویان محترم خانم ها و آقایان: الم صفری، محبوبه فاتحی، کیانوش قهاری، علی فغفوری و محمد خلیلان و بسیاری دیگر که هریک به نوبه خود همراه من بوده اند مستلزم تشکر و یاد آوری است.

لازم میدانم قابل استفاده بودن این کتاب در مقاصد علمی تا دکتری شاخه های مختلف مهندسی معماری و عمران و شهر سازی را ذکر کرده و بنا به نواقص موجود که ناشی از کوتاهی نگارنده است خواهان راهنمایی تمامی اساتید و پژوهشگران و شما همراه محترم باشم.

در پایان لازم است از محققین و معماران بزرگواری که در سایت های شخصی و کتاب منتشر شده خود برای در اختیار گذاشتن اطلاعات و بهینه کردن این کتاب مرا یاری کرده اند تشکر کرده و تمامی آنها سپاسگزار باشم.

خوشحال خواهیم شد، هرگونه اشکال و نقص موجود در این کتاب را به ایمیل زیر اعلام فرمایند. ما را همراه خود در توسعه دانش معماری ایران جای دهید.

مهران مطلق - شهریور ماه ۹۵

ایمیل: Mn_mgh@yahoo.com

باتشکر

فصل اول - آشنایی با سبک و گرایش های هنر و معماری معاصر

۱۱- (۱-۱) آشنایی با گرایش های هنری معاصر (از قرن ۱۹ تا ۲۱).....

۱ + ۱ آشنایی با اصطلاحات گرایشهای هنری مختلف..... ۳۱

۳۵- (۱-۲) آشنایی با سبک و گرایشهای معماری معاصر.....

۳۷- (۱-۲-۱) معماری مدرن.....

۸۰- (۱-۲-۲) معماری بعد از مدرن.....

۰۴- (۱-۲-۳) معماری سبز و پایدار.....

۰۶- (۱-۲-۴) جدول آشنایی با ایده و خواستگاه لغات سبک های معماری.....

۱۶- (۱-۲-۵) جدول انگاره و پندارهای معماری پدیدار ساز مطرح.....

۱۹- (۱-۲-۶) اصطلاحات معماری به زبانهای مختلف.....

۲۲- (۱-۲-۷) جدول ایده و اهداف شاخص در سبک های مختلف معماری.....

۲۴- (۱-۲-۸) جدول شناخت بنیان گذاران و نظریه پردازان معماری در جهان.....

فصل دوم- آشنایی با معماری معماران جهان

(۲-۱) جدول خلاصه اطلاعات ۱۹۹ معمار جهان ۱۳۷

(۲-۲) معرفی و شناخت معماران برگزیده جهان ۱۴۷

(۲-۳) شناخت جوایز معماری برتر معماران جهان ۴۳۹

(۲-۴) شناخت آثار معماران جهان در ایران ۴۵۷

(۲-۵) نمونه گذار از معماران معاصر ۴۶۵

(۲-۶) فهرستی از معماران کشورهای مختلف جهان ۴۶۸

(۲-۷) معرفی معماران بزرگ در جهان ۴۷۲

(۳) جمع بندی و نتیجه گیری ۴۸۳

(۴) منابع و مآخذ

تاریخ کوششی است نقادانه به منظور فهم محاسن و تشخیص مسیر تحول پایدار که جنبه پویا و متحرک داشته و دارد لذا درک زمان و مقیاس حرکت انسان در هر مکانی یکی از مهمترین آیتم های بهینه سازی ساختار زیرفضاهای مختلف شهری از نگاه معماری پایدار و سبز است، که با تجزیه و تحلیل گرایش ها و نظریه معماری از یکسو و ارزیابی کارکرد معماران معاصر جهان از سوی دیگر میتواند بیان تاریخی باشد که طی کرده و یا طی می کنیم و شاید زمینه معماری دیگری باشد که به آن فکر باید کرد.

اساس توسعه فکری در شناخت و تشخیص بهینه از آن چیزهایی است که بوده و هست و یا خواهد بود و یا پرسش هایی است که در تشخیص بوده ها در ذهن داریم.

اینکه سرآغاز ذهن پیدایش فرم و فضا های معماری از کجا یا از چه کسی و یا چگونه نشأت گرفته و بوده است. چگونه توانسته اند در شهر و ساختار زیست محیطی بشر نقش ایفا کنند. فرایند طراحی و خلق فضا های معماری هریک واید به چه محور یا روش در طراحی و اجرا بوده که توانسته است پایدار و سبز باقی بماند و جایگاه شخصی و اجتماعی پیدا کنند؟

مبنای مهندسی و مدیریت آمار در طرح و ساخت یک زیر فضای معماری یا حتی فضاهای شهری در گستره ی طراحی معماری یا شهری دیده شده یا هست و یا خواهد بود. پندار های ذهنی یا انگاره های بصری آنها در اقصی نقاط کره ی زمین نمونه به یک ذهنیت آفرینش رسیده است! ذات وجودی هنرمندان مدرن اولیه در مقایسه با ذریک بصری فضا های معماری نهفته در ساختار یک شهر چگونه آنها را به بیان ایده و کانسپت طرح خلاقانه رسانده است.

مشهود بر عقل و خرد معماران برای پاسخگویی به نیاز های انواع طرح های معماری در چیست؟ با نظریه پردازان و تحلیل گران گرایش های معماری چگونه میتوان آشنا شد تا به یک ایده در میان واقعیت های روز رسید.

بیان پندار های ذهنی هریک از این معماران اساس بحث پژوهش حاضر ما بوده است که در کوتاه ترین سخن و چند صفحه ی تصویر از آثار آنها بتوانیم به شناخت فلسفه و منطق معماری آنها از یک سو و ذوق و اشتیاق هنری هریک از سوی دیگر برسیم تا مقیاس سنجش ذهنی هریک از ما معماران در انتخاب بهینه یک مدولار معماری نوین و پایدار گردد.

این کتاب در دو فصل ارزیابی و شناخت نظریه های معماری معماران جهان را همراه با قیاس نمونه طرح ها ارائه و اجرا شده آنها را به ما میرساند تا برای آفرینش یک اثر هنری سبز و پایدار تصمیم گرفته و به یک روش یا روش های بهینه کاربردی از نگاه معماری در نهایت عقل گرایی دست یابیم و در عین حال چالش های رابطه ای برقرار شده بین فرهنگ و معماری را در جامعه با یک نظریه یا ترکیب نظریه ها از بومی گرایی گرفته تا منطقه گرایی و یا از حجم گرایی و کوبیسم گرفته تا سمبولیسم و نماد گرایی را با

تکیه بر فلسفه و منطق مثل دکارت و افلاطون به عقل گرایی تعمیم و به طرح خود نزدیک سازیم و به یک خرد گرایی چه در بعد فرهنگی یا مذهبی برسیم.

خوش بینی با دیدگاه خرد گرا در مقایسه با بد بینی که جنبه ی رمانتیک دارد یکی از این بحث ها است که ما را به یک فلسفه و منطق معماری نزدیک میسازد.

که تمامی اینها وابسته به نوگرایی یا مدرنیسم به معنی گرایش های فکری و رفتاری جامعه است که میتواند با تحلیل درست در بیان یک طرح نگاشته شود.

این کتاب در دو فصل و هر یک در دو بخش متفک تهیه و تدوین شده است که اساس آن سر فصل دروس آموزشی رشته های مرتبط با مهندسی معماری در مقاطع کارشناسی تا دکتری میباشد.

با توجه به عنوان کتاب ارزیابی معماری ۱۰۰ سال معاصر غرب را مبنا قرار داده و با معرفی انواع سبک های هنری به نقد و بررسی هریک از نگاه معماری با ذکر معماران سرمدمدار و نامدار آن گرایش معماری پرداخته شده است و نهایتاً در جداوولی متفک به جمع بندی در فصل اول رسیده ایم.

فصل دوم این کتاب معرفی ۱۹۹۰ معمار جهان بالاخص امریکاست که در یک تا دو صفحه معرفی شخصی شناسنامه ای آنها در مرحله اول و گرایش و ذهنیت های معماری آنها به همراه فهرست برخی از آثارشان در مرحله دوم به جمع بندی رسیده است و نهایتاً در بخش دوم این فصل هم جمع بندی با نمایش جداول خلاصه شده از مطالب ذکر شده را ارائه داده ایم.

در واقع در این کتاب سعی کرده ایم در یک نگاه به بیان و معرفی گرایش ها و نظریه های معماری سال های ۱۹۰۰ تا امروز در بعد مبانی نظری معماری معاصر غرب پرداخته و سپس در فصل دوم معرفی شخصی و نظریه معماری ۱۹۹۰ معمار برگزیده جهان را با یک کنیم بگونه ای که بتوان در جداول و نمودار ها به یک ارزیابی و تشخیص دیدگاه های معماری آنها دست یافت و در عین حال مقیاس اثر گذاری هریک را در سیر تحول معماری ۱۰۰ ساله معاصر جهان ارزیابی کنیم شاید الگویی باشد برای رسیدن به یک نظریه و فلسفه معماری در دنیای از هم گسیخته ی شهر و شهر روستا و معماری کشورمان بگونه ای که در افکار و ذهنیت های معماری ما همراه ما باشند.

هدف در نگارش این کتاب شناخت و تحلیل سبک ها و مکاتب معماری در اواسط قرن نوزدهم تا عصر حاضر در رابطه با مسایل اجتماعی و فرهنگی و جنبش های هنری به منظور درک بهینه معماری معاصر و شناخت دلایل و نحوه تاثیر پذیری آنها در عصر حاضر بوده که از پیش از مدرنیسم تا دوران اوج مدرنیسم و از افول مدرنیسم تا گسترش پست مدرنیسم در دهه های اخیر را تشکیل داده و بر اساس آن نحوه شکل گیری معماری فردا در جهان را تعیین می نماید.

در مرحله اول پیش مدرنیسم یعنی اواسط قرن نوزدهم تا اول قرن بیستم با ذکر مفاهیم و خصوصیات سبک التقاطی بحث گسترش صنایع و مهندسیو ایجاد نمایشگاه های جهانی در معماری با ذکر نقش افکار و آثار افرادی همچون پاکستون ، هنری لایروست ، تونی گارنیه و ویلیام موریس حولوش می اروپا بحث می شود.

سپس دوران مدرنیسم، اوایل قرن بیستم تا دهه هفتاد با ذکر مکاتب آغازین معماری در آلمان و هلند و بلژیک و آغاز سبک بین الملل معماری با شکل گیری مدرسه باوهاوس و نقش آن در گسترش معماری مدرن با ذکر آثار گروپیوس و میس وندرویه و نهایتاً آثار لوکوربوزیه و بروتالیسم در معماری ما را بجایی می رساند که نقش معماران اسکاندیناوی در گسترش مدرنیسم از جمله الوار التو، اسپلوند، یاکوسین، البیل سارنین و آرو سارنین مورد بحث قرار می گیرد.

مرحله پست مدرنیسم از دهه هفتاد تا کنون که با پیشرفت صنایع الکترونیکی و لیزری و علوم مهندسی و فضایی و ارتباطات سریع ماهواره ای و تصویری روبرو بوده است و تحولات اجتماعی و اهمیت یافتن ارزش های فرهنگی را با بازشناسی نقش تاریخی و اهمیت تزئین، رنگ و سمبولیزم در معماری را مطرح می سازد لذا به بررسی آثار پیشگامان معماری پست مدرن همچون ونتوری، گریوز و مور پرداخته ایم. و اما دوران معماری آینده و یا فردا که نظریه و مکاتب متعددی را بعد از گرایش پست مدرن بخود اختصاص داده است را مورد بحث و معرفی قرار داده و بررسی تحلیلی و تحولات دوران قبل را تعیین و جهت گیری نظریه های معماری در بعد زمینه گراو با هویت امروز را از نگاه معماری پایدار بزرگ معمارانی همچون زها حدید و نرمن فاستر را در مقیاس سنجش و انتخاب خوانندگان خود قرار داده ایم.

ارزیابی و سنجش تعاریف اثر شد در نظریه های معماری را به عهده ی مخاطبان خود قرار داده ام تا با یک نگاه در آثار جهان بتوانند پنجره های بسته ی معماری ما را برای یک بار هم که شده باز کنند.

مهری فنبری مطلق

با همکاری رضا اباخانی - شهریور ماه ۹۵